

CASTRÉN & SNELLMAN

AJANKOHTAISTA TYÖOIKEUDESTA HR-AMMATTILAISILLE

Uudista ja Uudistu -messut 2009

HUOMISEN JOHTAMINEN

Asianajaja Anu Kaisko

KKO 2007:69

Työntekijän takaisin ottaminen

Työnantaja ja työntekijä olivat tehneet työsopimuksen irtisanomista koskevan sopimuksen, jonka mukaan työntekijä hyväksyi sen, että hänet oli irtisanottu taloudellisella ja tuotannollisella syyllä siten, että työsopimus päättyi kuusi kuukautta myöhemmin. Työnantajan takaisinottovelvollisuuden osalta sopimuksessa oli todettu, ettei työntekijälle tarvinnut ilmoittaa, mikäli vastaavia tehtäviä ilmaantui.

Sopimusehto katsottu työsopimuslain 13 luvun 6 §:n nojalla mitättömäksi.
(Ään.)

Erityisesti takaisinottovelvoitteesta

- Takaisinottovelvoite (TSL 6:6 §):

Työnantajan on tarjottava työtä tuotannollisilla ja taloudellisilla (TSL 7:3 §) perusteilla tai saneerausmenettelyn yhteydessä (TSL 7:7 §) irtisanomalleen, työvoimatoimistosta edelleen työtä hakevalle entiselle työntekijälleen, jos hän tarvitsee työntekijöitä yhdeksän kuukauden kuluessa työsuhteen päättymisestä samoihin tai samankaltaisiin tehtäviin, joita irtisanottu työntekijä oli tehnyt.

Takaisinottovelvollisuudesta sopiminen

- Aikaisemman oikeuskäytännön mukaan sopimus, jolla työntekijä vahvisti, ettei hänellä ole työsuhteeseensa tai sen päättämiseen liittyviä vaatimuksia, oli pätevä.
- KKO 1984 I 1, KKO 1995:86 ja TN 1384-02
 - ”Työnantaja ja työntekijä voivat sopia työsuhteen päättymisen ehdoista työsuhteen päättyessä.”
 - ”...koska työntekijä ei ole työsuhteen päättymisen jälkeen sellaisessa riippuvuussuhteessa työnantajaan eikä muutoinkaan yhtä tehokkaan suojan tarpeessa kuin työsuhteen aikana...”
 - ”Myös absoluuttisesta oikeudesta on voinut luopua pätevästi”, ”Kunhan oikeudesta on luovuttu jälkikäteen”.
 - ”Tällaisen sopimuksen pätevyys arvioidaan oikeustoimilain säännösten perusteella.”
- Näin ollen myös takaisinottovelvoitteesta on sovittu työsuhteen päättämissopimuksissa.

Takaisinottovelvollisuudesta sopiminen

- KKO 2007:69:
 - ” Työnantaja ja työntekijä olivat tehneet työsopimuksen irtisanomista koskevan sopimuksen, [...] siten, että työsopimus päättyi kuusi kuukautta myöhemmin. Työnantajan takaisinottovelvollisuuden osalta sopimuksessa oli todettu, ettei työntekijälle tarvinnut ilmoittaa, mikäli vastaavia tehtäviä ilmaantui. Sopimusehto oli työsopimuslain 13 luvun 6 §:n nojalla mitätön”. (Ään.)
- TSL 13:6 §:
 - ”Sopimus, jolla vähennetään työntekijälle tämän lain mukaan tulevia oikeuksia ja etuja, on mitätön, ellei tästä laista johdu muuta.”

Takaisinottovelvollisuudesta sopiminen

- TES -määräyksen olemassa olo
 - Valtakunnallisilla työnantaja- ja työntekijäjärjestöillä on oikeus sopia takaisinottovelvollisuudesta (TSL 13:7 §)
 - Edellyttää nimenomaista määräystä työehtosopimuksessa
- Sopimusoikeutta käyttäneet muun muassa teknologiateollisuus sekä suunnittelu- ja konsulttiala

Tilanne epätydyttävä

- Nimenomaisten TES määräysten ulkopuolella harmaa alue
 - Voiko takaisinottovelvollisuudesta sopia lainkaan pätevästi?
 - Vai voiko takaisinottovelvollisuudesta sopia pätevästi, jos sopimus tehdään työsuhteen päättymishetkellä?
 - Vai rajoittaako takaisinottovelvollisuuden tarkoitus tätäkin tulkintaa?
 - ”Suojella työntekijää työttömyydeltä.”
 - ”Varata tilaisuus palata ammattitaitoa vastaavaan työhön.”
 - ”Tällaisen suojan tarve alkaa vasta irtisanomisajan päätyttyä.” (KKO 2007:69)
 - ”Työntekijä ei voi luopua oikeudestaan etukäteen.” (KKO 2007:69)

KKO 2009:72

Työsopimus – Työsopimuksen päättäminen – Yhteistoiminta yrityksissä – Perhevapaa

Yrityksessä oli syksyllä 1998 käyty yhteistoimintaneuvottelut, jotka johtivat työyksikön lopettamiseen ja sen työntekijöiden irtisanomiseen. Yksikössä työskennellyt, hoitovapaalla tuolloin ollut työntekijä palasi töihin perhevapaansa päättymisen jälkeen syksyllä 2002, jolloin hänen työsopimuksensa irtisanottiin sanotuissa yhteistoimintaneuvotteluissa esillä olleilla tuotannollisilla syillä.

Kysymys siitä, olisiko työntekijän kanssa tullut käydä yhteistoimintaneuvottelut vielä ennen työsopimuksen irtisanomista. (Ään.)

KKO 2009:52

Työsopimus – Työsuhde-etuudet – Tasapuolinen kohtelu

Rakennusurakointia harjoittava työnantaja oli järjestänyt toimihenkilöilleen lakisääteisen työterveyshuollon lisäksi työterveyshuoltolain 14 §:ssä tarkoitettuja muita terveydenhuollon palveluita tarkoituksenaan sitouttaa tätä tärkeänä pitämäänsä henkilöstöryhmää ja vähentää yhtiön toiminnan kannalta tärkeiden henkilöiden sairauspoissaoloja. Työnantajan palveluksessa oleville rakennustyöntekijöille oli järjestetty vain lakisääteinen työterveyshuolto.

Kysymys siitä, oliko työnantaja rikkonut työsopimuslain 2 luvun 2 §:n 3 momentissa säädettyä tasapuolisen kohtelun vaatimusta.

KKO 2009:35

Työsopimus – Koeaika – Työsopimuksen purkaminen

Työntekijä oli vajaat kaksi (2) kuukautta kestäneen työsuhteen jälkeen ollut noin kahdeksan (8) kuukautta muualla töissä, mutta palannut sen jälkeen entisen työnantajan palvelukseen suorittamaan entisenkaltaisia työtehtäviä. Uudessa työsopimuksessa olleeseen koeaikaa koskevaan ehtoon vedoten työnantaja oli sittemmin purkanut työsopimuksen koeaikana.

Kysymys siitä, oliko koeajasta voitu uudessa työsopimuksessa pätevästi sopia ja millä tavoin työsopimuksen purkamisperusteen väitettyä epäasiallisuutta koskeva näyttötaakka jakautui työntekijän ja työnantajan välillä.

KKO 2009:17

Työsopimus – Työsuhteen ehtojen muuttaminen - Luottamusmies

Työnantajalla oli oikeus muuttaa luottamusmiehen työsuhteen ehtoja työsopimuslain 7 luvun 10 §:n 2 momentista ilmenevillä edellytyksillä.

TSL 7 luku 3 §

TSL 7 luku 10 § 2 mom.

KKO 2009:17 (jatkuu)

Sanotun TSL 10 §:n 2 momentissa mainitulla työn kokonaan päättymisellä tarkoitetaan sitä, että kaikkien luottamusmiehen kanssa samaan ammattiryhmään kuuluvien työntekijöiden työ on päättynyt.

Toimistopäällikköä ei esimiestehtävänsä vuoksi voida pitää lainkohdassa tarkoitettulla tavalla samaan ammattiryhmään kuuluvana kuin vakuutustoimihenkilönä toiminutta K:ta. Sillä, että toimistopäällikkö on kuulunut samaan ammattiliittoon kuin K, ei tässä arviossa ole merkitystä.

Yhdistyksen ei pelkästään K:n luottamusmiestehtävän vuoksi ole tarvinnut järjestellä toimistopäällikön työtehtäviä ennen K:n työtehtävien järjestelyä.

KIITOS AJASTASI
JA
AURINKOISTA SYKSYN JATKOA!

Anu Kaisko
Castrén & Snellman
anu.kaisko@castren.fi
www.castren.fi

